

വ്രതനാളുകളിലെ വിശ്വാസി

കബീർ എം. പറളി

നാം വ്രതനാളുകളിലാണ്. തവ്വക്കുവേണ്ടിയുള്ള കാൽവെപ്പുകളാൽ സൂക്ഷ്മതയോടെ മുന്നോട്ടു പോവുകയാണ്. ഖൽബിൽ നിറയെ പ്രതിഫലിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ചുണ്ടിൽ ദിക്കുകളും ഖുർആൻ വചനങ്ങളുമാണ്. കണ്ണും കാതും കൈകാലുകളും നിയന്ത്രണങ്ങളിലും സൽകർമ്മങ്ങളിലും മുഴുകിയിരിക്കുന്നു. പകൽ മുഴുവൻ നോമ്പിന്റെ ചൈതന്യമനുഭവിക്കുന്ന വിശ്വാസി വിശ്വാസിനികൾ, രാവിലെ തൊഴിലിന്റെ നിറവിൽ നിന്ന് ഭക്തിയുണ്ണുകയാണ്. ഖുർആൻ പറഞ്ഞു: നിങ്ങൾ ഭക്ഷണമൊരുക്കുക, ശ്രേഷ്ഠമായ ഭക്ഷണം ഭക്തിയാണ്.

നോമ്പ് പരിചയമാണ് എന്ന പ്രവാചകമൊഴിയുടെ പൂർണ്ണമായ അർത്ഥം ജീവിതത്തിൽ അനുഭവിച്ചറിയുകയാണ് നാം. രാവു പകലും ഹൃദയത്തെ വിമലീകരിക്കാൻ നോമ്പുകൊണ്ടാകുന്നു എന്നത് പടച്ചതമ്പുരാൻ നൽകിയ മഹാഭാഗ്യം തന്നെ. ചുറ്റുപാടുകളിലെ പ്രലോഭനങ്ങളേയും അനാവശ്യങ്ങളേയും പ്രതിരോധിക്കാൻ നോമ്പ് നൽകുന്ന കരുത്ത് അനന്യമാണ്. തിന്മകളോടെ തിരിട്ടും പരമാവധി നന്മകളെ ഉൾക്കൊണ്ടും ജീവിതത്തെ ധന്യമാക്കാൻ വിശ്വാസികൾക്ക് സാധിക്കും എന്ന അറിവാണ് റമദാനിലെ മഹത്തായ പാഠം.

സന്മാർഗ്ഗത്തിലേക്ക് നയിക്കാൻ അവതീർണ്ണമായ ഖുർആൻ ചൈതന്യം വിതറി നമ്മുടെ മുന്നിൽ നിൽക്കുകയാണ്. അതിനോടടുക്കാനോറും ജീവിതം പ്രകാശമാനമാകുമെന്നതിൽ സന്ദേഹമില്ല. ആത്മാർത്ഥമായും റബ്ബിനെ സമീപിക്കാൻ തീരുമാനിച്ചിരുന്ന വിശ്വാസികൾ ഈ ചൈതന്യധാരയോട് ആവോളം അടുക്കാൻ ശ്രദ്ധിക്കണം. റമദാനിനു ശേഷവും തങ്ങളുടെ ജീവിതത്തിന് വെട്ടം പകരാൻ ആ അടുപ്പം ഉപകരിക്കുക തന്നെ ചെയ്യും. ഖുർആനിലൂടെ ഹിദായത്താർജ്ജിക്കുന്ന ഏതൊരാൾക്കും അല്ലാഹുവിൽ നിന്നുള്ള പ്രത്യേകം പരിഗണനയുണ്ടാകുന്നതാണ്. അല്ലാഹു അതിങ്ങനെ വ്യക്തമാക്കി:

“സന്മാർഗം സ്വീകരിച്ചവരാകട്ടെ, അല്ലാഹു അവർക്ക് കൂടുതൽ മാർഗദർശനം നൽകുകയും, അവർക്കു വേണ്ടതായ തവ്വ അവർക്ക് നൽകുകയും ചെയ്യുന്നതാണ്.” (മുഹമ്മദ്: 17)

തന്നെപ്പറ്റി ചിന്തിക്കാൻ അവസരം നൽകുന്നുവെന്നതാണ് വ്രതനാളുകൾ നൽകുന്ന അടുത്ത നേട്ടം. റമദാനിനു മുമ്പുള്ള മാസങ്ങളിൽ ജീവിതത്തെപ്പറ്റിയൊന്ന് ചിന്തിക്കണമെന്ന് ആലോചിക്കാഞ്ഞിട്ടല്ല, ദൈനംദിന കെട്ടുപാടുകൾ നമ്മെയതിന് സമ്മതിക്കാതെ മാറ്റിനിർത്തുകയായിരുന്നു. ഇന്ന് നമുക്കതിന് സാധിച്ചിരിക്കുന്നു. ഗതകാല കർമ്മങ്ങളെപ്പറ്റി മാത്രം ആലോചിക്കാനല്ല, ഇനിയുമൊരു സ്വയം വിചാരണക്ക് അടുത്ത റമദാനിൽ ആയുസ്സുണ്ടാകുമോ എന്ന് ചിന്തിക്കാനും ഈ റമദാൻ അവസരം നൽകുന്നുണ്ട്. മരണാനന്തര ജീവിതത്തിലേക്ക് എന്തൊക്കെ കയ്യിലുണ്ടാകും എന്ന് തിട്ടപ്പെടുത്താൻ ഇത് ഉപകരിക്കുമെന്നർത്ഥം. ഓരോ വ്യക്തിയും താൻ നാളെക്ക് വേണ്ടി എന്തൊരു മുന്നൊരുക്കമാണ് ചെയ്തു വെച്ചിട്ടുള്ളതെന്ന് നോക്കിക്കൊള്ളട്ടെ. (ഹശ്ർ: 18) എന്ന ഖുർആനിന്റെ നിർദ്ദേശം പ്രാധാന്യപൂർവ്വം പാലിക്കാനുള്ള അവസരം തന്നെയാണിത്.

പശ്ചാത്താപ വിവശരാണ് വിശ്വാസികൾ. പാപങ്ങൾ പടച്ചവനോട് പറഞ്ഞ് അവയെ കഴുകിക്കളയുന്ന തിരക്കിലാണ് സർവരും. അല്ലാഹുവിന്റെ വിശാലമായ കാരുണ്യമാണ് പാപമോചനം. തന്നിലേക്ക് വേദിച്ചെത്തുന്ന ആരേയും അവൻ കയ്യൊഴിക്കില്ല. സ്നേഹവത്സലനായ പടച്ചതമ്പുരാന്റെ വാഗ്ദാനം വായിക്കുക:

പറയുക: സ്വന്തം ആത്മാക്കളോട് അതിക്രമം പ്രവർത്തിച്ചപോയ എന്റെ ദാസന്മാരേ, അല്ലാഹുവിന്റെ കാരുണ്യത്തെപ്പറ്റി നിങ്ങൾ നിരാശപ്പെടരുത്. തീർച്ചയായും അല്ലാഹു പാപങ്ങളെല്ലാം പൊറുക്കുന്നതാണ്. തീർച്ചയായും അവൻ തന്നെയാകുന്നു ഏറെ പൊറുക്കുന്നവനും കരുണാനിധിയും. (സൂമർ: 53)

അനസ് ബ്നു മാലിക് നിവേദനം ചെയ്ത ഒരു പ്രവാചകമൊഴി, ബോധപൂർവ്വമോ അല്ലാതെയോ തെറ്റുകുറ്റങ്ങളിലേർപ്പെടുന്ന വിശ്വാസി വിശ്വാസിനികൾക്ക് എന്തെന്നില്ലാത്ത സമാശ്വാസമാണ് നൽകുന്നത്. ഹദീസിന്റെ സാരാംശം ഇങ്ങനെ:

“അല്ലാഹു പറയുകയാണ്, ഹേ, ആദം സന്താനമേ, എന്നിൽ നീ പ്രതീക്ഷ വെക്കുകയും, എന്നോടു നീ പ്രാർഥിക്കുകയും ചെയ്യുവോളം, നിന്നിൽ നിന്നുണ്ടായ സർവതും ഞാൻ പൊതു ത്തുതരുന്നതാണ്. ഹേ, ആദം സന്താനമേ, ആകാശത്തോളം പോന്ന തെറ്റിലകപ്പെടുകയും പിന്നീട് നീയെന്നോട് മാപ്പിരക്കുകയും ചെയ്താൽ ഞാൻ നിനക്ക് മാപ്പ് നൽകുന്നതാണ്. ഹേ, ആദം സന്താനമേ, ഭൂമിയോളം തെറ്റുമായി നീയെന്റടുത്തു വരുകയും, എന്നിൽ യാതൊന്നിനേയും ശിർക്ക് വെക്കാത്ത നിലയിൽ എന്നെ നീ കണ്ടുമുട്ടുകയും ചെയ്താൽ, ഭൂമിയോളം മാപ്പുമായി നിന്റടുത്തേക്ക് ഞാൻ എത്തുന്നതാണ്.” (തീർമിദി, ഹസൻ)

ആകയാൽ നാം ചെയ്യേണ്ടത് ഇത്രമാത്രം; അല്ലാഹുവിന്റെ മുന്നിൽ മനസ്സ് തുറന്നു വെക്കുക. നേത്രങ്ങൾ സജലങ്ങളാകട്ടെ. പ്രതീക്ഷാ നിർഭരം ചുണ്ടുകൾ പ്രാർഥനകൾ ഉരുവിടട്ടെ. ജീവിത നാളുകളിൽ ശുദ്ധമനസ്സും, മരണാനന്തരം റയ്യാനെന്ന സ്വർഗവാതിൽ പ്രവേശവും ഹൃദയം കൊതിക്കട്ടെ. എങ്കിൽ നമ്മുടെ ശ്രമം വിഫലമാകില്ലെന്ന് തീർത്തും നമുക്കാശിക്കാം.

“ആരെങ്കിലും പരലോകം ഉദ്ദേശിക്കുകയും, സത്യവിശ്വാസിയായിക്കൊണ്ട് അതിന്നു വേണ്ടി അതിന്റെതായ പരിശ്രമം നടത്തുകയും ചെയ്യുന്ന പക്ഷം അത്തരക്കാരുടെ പരിശ്രമം പ്രതിഫലാർഹമായിരിക്കും.” (ഇസ്റാഅ്: 19)

വിശുദ്ധ റമദാൻ സമുലമായ മാറ്റത്തിനുള്ള വേദിയാണ്. മാറാൻ കൊതിക്കുന്നവർക്ക് അതിൽ നേടാൻ ഒരുപാടുണ്ട്. സ്വന്തം നിലപാടിൽ മാറ്റം വരുത്താൻ തയ്യാറാകുന്നവർക്ക്, അല്ലാഹു മാറാനുള്ള തൗഹീബ് നൽകുമെന്ന പാഠം നാം ഖുർആനിൽ നിന്നും പഠിച്ചതാണല്ലോ. ഏതെങ്കിലും തരത്തിലുള്ള ദുസ്സഭാവങ്ങളില്ലാത്തവർ ആരുമില്ല. പുകവലിയും, തമാശക്കോ അല്ലാതെയോ ഉള്ള ചീട്ടുകളിയും, സമയം കൊല്ലികളായ വിനോദങ്ങളുമായുള്ള സമ്പർക്കവും വിശ്വാസികളുടെ ജീവിതത്തിൽ നിന്നും മാറ്റിനിർത്തപ്പെടേണ്ടവയാണ്. മുൻകോപം, അക്ഷമ, അഹങ്കാരം, പിശുക്ക്, നിരാശ, ആത്മനിന്ദ പോലുള്ള അനേകം മാനസിക ദുർഗുണങ്ങളും ഒഴിവാക്കപ്പെടേണ്ടവയാണ്. പ്രസ്തുത സ്ഥാനങ്ങളിൽ വിവേകം, ക്ഷമ, വിനയം, സഹാനുഭൂതി, പ്രത്യാശ, ആത്മാഭിമാനം തുടങ്ങിയ സദ്ഗുണങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കാനാകണം. നോമ്പ് ഈ വക ഗുണങ്ങളുടെ മുഴുവൻ വിളനിലമാണ്.

രാവിലെ മുതൽ വൈകുന്നേരം വരെ അന്നപാനീയങ്ങളിൽ നിന്നു മാത്രമല്ല ഒരു നോമ്പുകാരൻ മാറിനിൽക്കുന്നത്. മാനസികവും ശാരീരികവുമായ എല്ലാത്തരം ദുഷ്കർമ്മങ്ങളിൽ നിന്നും അവൻ അകന്നു നിൽക്കുകയാണ്. വഴക്കിനു വരുന്നവനോട്, ‘ഞാൻ നോമ്പുകാരനാണ്’ എന്ന് പ്രതികരിച്ച്, ക്ഷമ ശീലിക്കുക, തന്നെപ്പോലെ നോമ്പെടുത്തുവരെ നോമ്പുതുറപ്പിച്ച് പിശുക്കുകറ്റുക, അല്ലാഹുവിൽ തവക്കുൽ ചെയ്ത് പ്രത്യാശ കൈവരിക്കുക, പാപങ്ങൾ കഴുകിക്കളഞ്ഞ് അന്തസ്സാർജ്ജിക്കുക. അങ്ങനെയങ്ങനെ, ഒരു ശരിയായ വിശ്വാസിയുടെ മുഴുഗുണങ്ങളിലേക്കു മൂയരാൻ എത്രയത്ര സാഹചര്യങ്ങളാണ് റമദാനിൽ. അല്ലാഹു പറഞ്ഞു:

“നിങ്ങളുടെ രക്ഷിതാവിങ്കൽ നിന്നുള്ള പാപമോചനവും, ആകാശഭൂമികളോളം വിശാലമായ സ്വർഗവും നേടിയെടുക്കാൻ നിങ്ങൾ ധൃതിപ്പെട്ട് മുന്നേറുക. ധർമ്മനിഷ്ഠപാലിക്കുന്നവർക്കു വേണ്ടി ഒരുക്കിവെക്കപ്പെട്ടതത്രെ അത്.”

“(അതായത്) സന്തോഷാവസ്ഥയിലും വിഷമാവസ്ഥയിലും ദാനധർമ്മങ്ങൾ ചെയ്യുകയും, കോപം ഒതുക്കിവെക്കുകയും, മനുഷ്യർക്ക് മാപ്പുനൽകുകയും ചെയ്യുന്നവർക്ക് വേണ്ടി. (അത്തരം) സൽകർമ്മകാരികളെ അല്ലാഹു സ്നേഹിക്കുന്നു.”

“വല്ല നീചകൃത്യവും ചെയ്തുപോയാൽ, അഥവാ സ്വന്തത്തോട് തന്നെ വല്ല ദ്രോഹവും ചെയ്തു പോയാൽ അല്ലാഹുവെ ഓർക്കുകയും തങ്ങളുടെ പാപങ്ങൾക്ക് മാപ്പുതേടുകയും ചെയ്യുന്ന വർക്ക് വേണ്ടി. -പാപങ്ങൾ പൊറുക്കുവാൻ അല്ലാഹുവല്ലാതെ ആരാണുള്ളത്?- ചെയ്തു പോയ (ദുഷ്) പ്രവൃത്തിയിൽ അറിഞ്ഞുകൊണ്ട് ഉറച്ചുനിൽക്കാത്തവരുമാകുന്നു അവർ.” (ആലു ഇഠറാൻ: 133-135)

വിശ്വാസികളെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം റമദാനിലെ വെറുമൊരു മാമൂൽപണിയല്ല തറാവീഹ് നമസ്കാരം. ഈമാനും പ്രതിഫലേച്ഛയും കൈമുതലാക്കി റമദാനിന്റെ രാവുകളിൽ നമസ്കരിക്കുന്നവന് കഴിഞ്ഞകാല പാപങ്ങൾ പൊറുത്തു കിട്ടുമെന്ന് പ്രവചകതിരുമേനി അരുളിയിട്ടുള്ളതാണ്. രാത്രി നമസ്കാരത്തിന്റെ പ്രാധാന്യവും അത് നിർവഹിക്കുന്നവരുടെ ശ്രേഷ്ഠതയും ഖുർആൻ വ്യക്തമാക്കിയിട്ടുണ്ട്.

“തീർച്ചയായും സൂക്ഷ്മത പാലിക്കുന്നവർ സ്വർഗത്തോപ്പുകളിലും അരുവികളിലുമായിരിക്കും. അവർക്ക് അവരുടെ രക്ഷിതാവ് നൽകിയത് ഏറ്റുവാങ്ങിക്കൊണ്ട്. തീർച്ചയായും അവർ അതിനു മുമ്പ് സദ്വൃത്തരായിരുന്നു. രാത്രിയിൽ നിന്ന് അൽപഭാഗമേ അവർ ഉറങ്ങാറുണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. രാത്രിയുടെ അന്ത്യവേളകളിൽ അവർ പാപമോചനം തേടുന്നവരായിരുന്നു.” (ദാരിയാത്ത്: 15-18)

അബൂ മാലിക് അൽ അൾഅരി(റ) നിവേദനം. നബി (സ്വ) അരുളി: “സ്വർഗത്തിൽ, അകത്തു നിന്നും പുറത്തുനിന്നും കാണാവുന്ന ചില ഭവനങ്ങളുണ്ട്. നല്ലവാക്കു സംസാരിക്കുന്ന, വിശക്കുന്നവന് ഭക്ഷണം നൽകുന്ന, നോമ്പ് കൃത്യമായി നിർവഹിക്കുന്ന, ആളുകൾ നിദ്രയിലായിരിക്കേ എഴുന്നേറ്റു നിന്ന് നമസ്കരിക്കുന്ന ആളുകൾക്കു വേണ്ടിയാണ് അല്ലാഹു അത് തയ്യാറാക്കി വെച്ചിരിക്കുന്നത്.”

തപിക്കുന്ന ഹൃദയവും ഈറനണിയുന്ന കണ്ണുകളുമായി പടച്ചവന്റെ മുന്നിൽ തറാവീഹ് നമസ്കാരത്തിൽ മുഴുകുന്ന വിശ്വാസികൾക്ക് അല്ലാഹുവിൽ നിന്ന് പ്രതീക്ഷിക്കാൻ ഏറെയുണ്ടെന്ന പാഠമാണ് മുകളിൽ വായിച്ച പ്രമാണങ്ങൾ നമുക്ക് നൽകുന്നത്. ഒരു മാസക്കാലം കൊണ്ട് പരലോകത്തിലേക്ക് സമ്പാദിക്കാൻ എന്തെന്ത് മാർഗങ്ങളാണ് ദയാനിധിയായ നാഥൻ തന്റെ ദാസന്മാർക്കായി സജ്ജീകരിച്ചിരിക്കുന്നത്! അല്ലാഹു അക്ബർ!

ധൂർത്ത് മുസ്ലിം ഉമ്മത്തിന്റെ നാലയലത്തുപോലും വരാവുന്നതല്ല. ധൂർത്തന്മാരെ അല്ലാഹു വിന്നിഷ്ടമില്ല എന്നും, അവർ പിശാചിന്റെ സഹോദരങ്ങളാണ് എന്നും ഖുർആനിൽ നിന്നും പഠിച്ചവരാണ് നാം. മിതത്വമാണ് ഇസ്ലാമിന്റെ വഴി. പ്രവാചക തിരുമേനി(സ്വ) തന്റെ പ്രബോധിത സമൂഹത്തിലെ അനാവശ്യമായ ഭാരങ്ങൾ മുഴുവൻ അവരുടെ ചുമലുകളിൽ നിന്ന് ഇറക്കി വെച്ചവരാണ്. അഴിക്കാൻ പറ്റാത്ത വിധം അവരുടെ കൈകാലുകളിൽ കുരുങ്ങിക്കിടന്ന ചങ്ങലകളെ അറുത്തു മാറ്റിയവരാണ്. വിശ്വാസ-ആചാര-സ്വഭാവ മേഖലകളിലെ അതിരുവിട്ട മുഴുവൻ നിലപാടുകളേയും ഇസ്ലാമിന്റെ മധ്യമ നിലപാടിലേക്ക് കൊണ്ടുവരികയാണ് വിശ്വാസികളുടെ ബാധ്യത. എന്നാൽ പ്രവാചകൻ ഇറക്കിവെച്ച ഭാരങ്ങളും, അറുത്തു മാറ്റിയ ചങ്ങലകളും അറിഞ്ഞോ അറിയാതെയോ എടുത്തണിഞ്ഞ് ജീവിക്കുന്നവർ നമുക്കിടയിലുണ്ട് എന്നത് യാഥാർത്ഥ്യമാണ്. വിശുദ്ധ റമദാൻ അവർക്കൊരു സഹായിയാണ്. ധൂർത്തിന്റെ സ്ഥാനത്ത് ദാനധർമ്മങ്ങളെ പ്രതിഷ്ഠിക്കാൻ ഈ മാസം അവർക്ക് പരിശീലനം നൽകും. തങ്ങളേറെ ഇഷ്ടപ്പെടുന്ന സമ്പത്തിൽ നിന്ന് അഗതികൾക്കും അശരണർക്കും ധർമ്മം നൽകി സഹായിക്കുന്നവൻ പടച്ചവന്റെ ഇഷ്ടക്കാരനാണ്. ‘രഹസ്യമായി നൽകുന്ന ദാനം പടച്ചവന്റെ കോപത്തെ കെടുത്തുന്നതാണ്’, ‘രഹസ്യമായി നൽകുന്ന ദാനം, ജലം അഗ്നിയെ കെടുത്തുന്നതുപോലെ, പാപത്തെ കെടുത്തിക്കളയുന്നതാണ്’ (സ്വഹീഹുത്തർഗീബ്) തുടങ്ങിയ പ്രവാചക മൊഴികളെ ഈ സന്ദർഭത്തിൽ മനസ്സീരുത്തേണ്ടതാണ്. വിചാരണാ നാളിൽ ‘ഓരോ വ്യക്തിയും അവൻ ചെലവഴിച്ച ദാനധർമ്മങ്ങളുടെ തണലിലായിരിക്കും’ എന്ന് ഉഖ്ബത്ത് ബ്നു ആമിർ (റ) നബി(സ്വ)യിൽ നിന്നും പഠിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്. അല്ലാഹു അരുളി:

“വിശ്വാസികളായ എന്റെ ദാസന്മാരോട് നീ പറയുക: അവർ നമസ്കാരം മുറുപോലെ നിർവഹിക്കുകയും, നാം അവർക്കു നൽകിയ ധനത്തിൽ നിന്ന്, യാതൊരു ക്രയവിക്രയവും ചങ്ങാത്തവും നടക്കാത്ത ഒരു ദിവസം വരുന്നതിന് മുമ്പായി രഹസ്യമായും പരസ്യമായും അവർ (നല്ല വഴിയിൽ) ചെലവഴിക്കുകയും ചെയ്ത് കൊള്ളട്ടെ.” (ഇബ്റാഹീം: 31)

ചുരുക്കത്തിൽ, കാറ്റിനേക്കാൾ വേഗതയിലുള്ള ദാനധർമ്മം ശീലിച്ച പ്രവാചക ശ്രേഷ്ഠന്റെ അനുയായികളാണ് നാമെന്ന ഓർമ്മയുണ്ടായിരിക്കണം. വെറുതെ ഓർമ്മിക്കാനല്ല; നമ്മുടെ ജീവതത്തിലും ആ മഹാമാതൃക പാലിക്കാൻ. അങ്ങനെ അല്ലാഹുവിൽ നിന്ന് പ്രതിഫലങ്ങൾ കൈവരിക്കാൻ.

റമദാനിലെ വിശ്വാസി സമൂഹമായ മാറ്റത്തിലും പരിശീലനത്തിലുമായിരിക്കണം എന്ന യാഥാർത്ഥ്യമുൾക്കൊണ്ട് നാം വരുംനാളുകളെ ഉപയോഗപ്പെടുത്തുക. ഈ പവിത്ര മാസത്തിൽ ജീവി ക്കാനായിട്ട് അല്ലാഹുവിന്റെ പാപമോചനത്തിനും സ്വർഗപ്രവേശനത്തിനും തൗഫീഖ് കിട്ടുന്നില്ലെങ്കിൽ, അഥവാ ആ തൗഫീഖ് കിട്ടാൻ തക്ക പ്രവർത്തനങ്ങളിലേർപ്പെടാൻ നമുക്കുകുന്നില്ലെങ്കിൽ കഷ്ടമാണത്, ഇഹത്തിലും പരത്തിലും നഷ്ടമാണത്. ശുദ്ധഹൃദയവും, നരകമോചനവും, റയ്യാൻ കവാടത്തിലൂടെയുള്ള സ്വർഗ്ഗപ്രവേശനവും നൽകി അല്ലാഹു നമ്മെ അനുഗ്രഹിക്കട്ടെ.